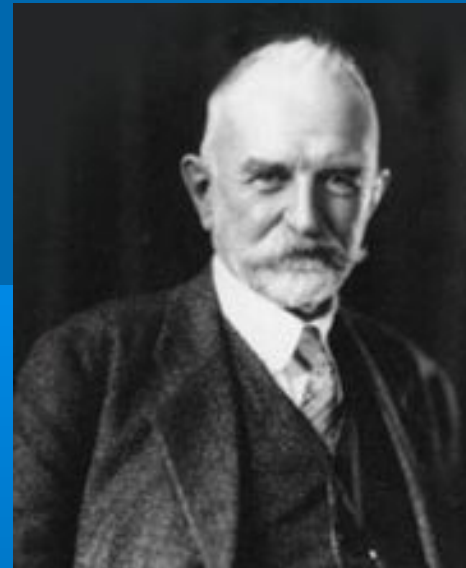

George Herbert Mead

Predstavitev pri predmetu Zgodovina in smeri psihologije

ŽIVLJENJEPIŠ

- Mead se je rodil 27. februarja 1863 v mestu South Hadley v zvezni državi Massachusetts.
- Študiral je na univerzi Oberlin College, skupaj z Josiah Royce in Williamom Jamesom, ki sta imela nanj močan vpliv. Diplomiral je leta 1883.

ŽIVLJENJEPIŠ

- Na Harvard University je začel hoditi leta 1887. Začel je kot študent filozofije, med študijem pa se je preusmeril na psihologijo in iz nje tudi diplomiral.

- Leta 1888 se je preselil v Nemčijo, kjer je v Leipzigu en semester študiral skupaj z Wilhemom Wundtom.

ŽIVLJENJEPIŠ

- Nato se je prepisal na univerzo v Berlinu, kjer so mu predavali Wilhelm Dilthey, Hermann Ebbinghaus, Friedrich Paulsen in Gustav Schmoller, na kateri pa ni doktoriral, saj je leta 1891 dobil službo na Mischinganski univerzi. Istega leta se je tudi poročil s Helen Castle.

Leta 1894 pa se je pridružil Univerzi v Chicagu, kjer je bil zaposlen do smrti aprila leta 1931.

- Njegova dela sta oblikovala pragmatizem in funkcionalizem

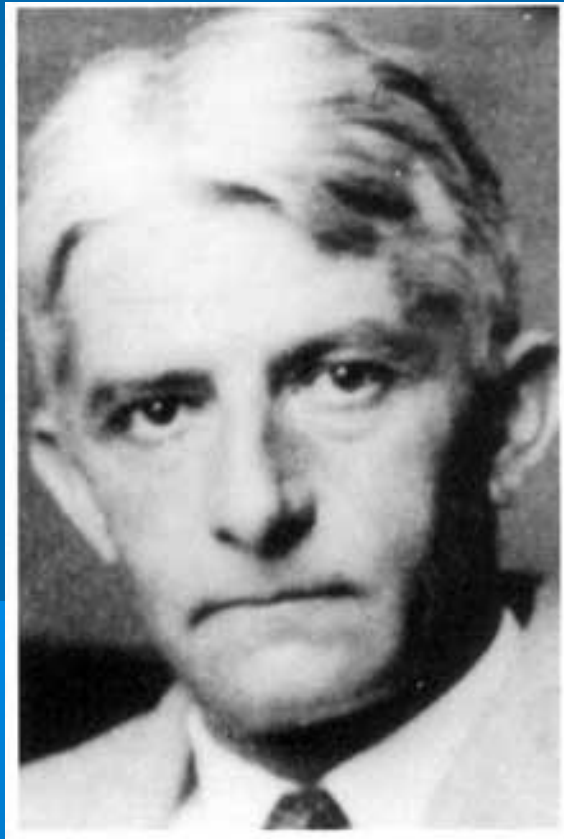
prištevamo ga med utemeljitelje filozofije pragmatizma

- Prav tako je imel velik vpliv na razvoj sociološke socialne psihologije, saj predstavlja njegovo delo enega temeljnih kamnov simbolnega interakcionizma.

- Glavna poanta Meadovega dela je v razrešitvi problema odnosa med posameznikom in družbo. Njegovo polje socialne psihologije je preučevanje doživljanja in vedenja posameznega organizma ali sebstva v odvisnosti od skupine, ki ji pripada.

- Zgrešeno se mu je zdelo Watsonovo mnenje da zavesti in uma ni, kljub temu pa se behaviorističnemu pristopu ni hotel v celoti odpovedati.

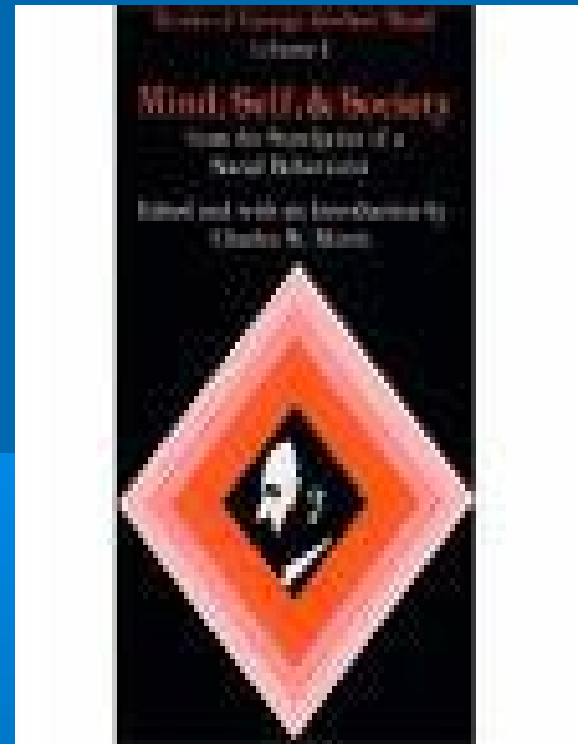

- Razumevanje fizioloških mehanizmov se je Meadu zdelo bistveno za razumevanje človekovega socialnega vedenja. Svoj pristop je zato začel z obravnavanjem človeškega uma, katerega osnovna značilnost naj bi bila zmožnost reagiranja na svoje lastne naravnosti.

UM, SEBSTVO, DRUŽBA

- Njegovo največje delo je »Um, sebstvo, družba« ki je izšlo posthumno na podlagi različnih (včasih nedokončanih) rokopisov in celo beležk njegovih študentov.

UM, SEBSTVO, DRUŽBA

V knjigi je Mead razvil socialno teorijo duševnosti in jaza, ki temelji na naslednjih tezah:

1. simbolna interakcija in komunikacija je konstitutivni in najpomembnejši del človekovega obnašanja
2. človekova duševnost izvira iz simbolne interakcije
3. človekov jaz se oblikuje skozi vloge in perspektive, ki so rezultanta posameznikovih izkušenj v simbolni interakciji

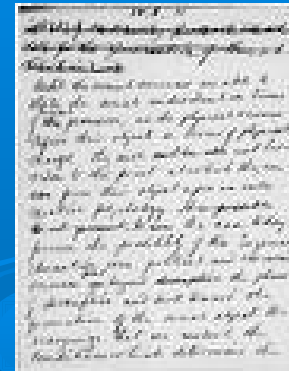

UM

- Mead pravi, da naj bi se ob vsaki kretnji v organizmu pojavilo določeno občutje ali čustvo, prav tako naj bi se isto občutje ali čustvo vzbudilo v organizmu ki to kretnjo opazuje. Te povezave naj bi bile človeku prirojene in naj bi predstavljale temelj razumevanja med ljudmi.
- Koncept kretnje je razvil v drugo smer, predstavljala mu je začetek socialnega vedenja. Vsako dejanje, usmerjeno k drugemu organizmu, se na nek način začne, ta začetek pa drugemu organizmu predstavlja dražljaj na lasten odgovor. Kretnja je torej tisti del človekovega dejanja, na katerega se v socialnem procesu prilagajajo drugi. Ko kretnja pomeni idejo lahko govorimo o simbolu.

SEBSTVO

- Ko razumemo refleksivno sposobnost človeškega uma, lahko razumemo tudi pojem sebstva, ki zavzema v Meadovi filozofiji osrednje mesto.
- Sebstvo je vezni člen med posameznikom kot biološko enoto in družbo kot sistemom medsebojno povezanih posameznikov.
- S tem ko je človeški um sposoben reagirati na svoje lastne naravnosti in kretnje, omogoča obravnavanje samega sebe kot objekta. Sebstvo je torej tisto, kar je lahko samo sebi objekt.

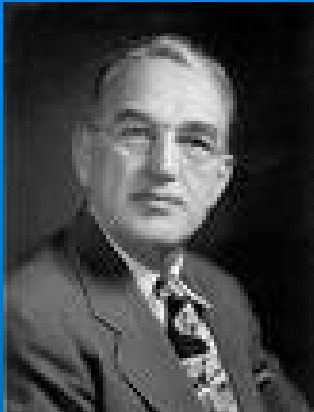

DRUŽBA

- Po eni strani človeška družba ne bi mogla obstajati brez uma in sebstva, po drugi strani pa ljudje ne bi mogli imeti uma in ne bi bili sebstva, če ne bi že na najnižjih razvojnih stopnjah obstajal socialni proces, ki je omogočil razvoj uma in sebstva.

MEADOVA TEORIJA

- Meadova teorija sodi med tiste, ki trdijo, da je človekovo delovanje (vključno z zavestnim delovanjem in duševnostjo) produkt socialnih odnosov.
- Človek je prej objekt in produkt kot pa subjekt in proizvajalec svoje socialnosti in svoje družbe. Ta teza je postala ena izmed podlag socialnega konstruktivizma, ki je še vedno zelo prisoten v sodobni socialni filozofiji in psihologiji

LITERATURA

- Černigoj, M. (2007). Jaz in mi: raziskovanje temeljne socialne psihologije. Ljubljana: IPSA
- Deegan, M. J. (2000). Mead, George Herbert. V: Kazdin, A. E. (ur.), *Encyclopedia of psychology*, Vol. 7. Washington, DC, US: American Psychological Association.
- Musek, J. (2003). *Zgodovina psihologije*. Ljubljana : Filozofska fakulteta, Oddelek za psihologijo